

Etterlyste tydelige føringer

Det må gis tydeligere føringer på blant annet prioriteringer fra overordnet hold når man kjører omstillingsprosesser. Det etterlyste flere tillitsvalgte da de var samlet til kurs i Oslo i februar.

Nærmere 50 tillitsvalgte fra hele landet fikk høre representanter fra både Helse Sør-Øst og Helse- og omsorgsdepartementet prate om omstillingsprosessen, mens Helsetilsynet forklarte om lovens krav til forsvarlighet under og etter slike prosesser. Enkelte av de tilstedeværende uttrykte frustrasjon over at tidligere prosesser ikke hadde gått helt etter boka.

– Det var ikke målet som var problemet, men derimot tid og planlegging, sa én.

Flere mente også at det burde gis tydeligere føringer på prioriteringer, og at dette ble for mye overlatt til klinikknivå. Noen snakket om akutsituasjonen de står oppe i, samtidig med at det skal omstilles i stor skala.

– Det er vanskelig å kutte og endre på hvert enkelt sykehus når man har budsjettproblemer samtidig med at det skjer ting på overordnet nivå og man ikke vet i hvilken retning sykehuset går, ble det sagt. En annen tillitsvalgt mente at all usikkerheten om videre satsing på sykehus ville kunne gi rekrutteringsproblemer.

Enige i mål

Mari Trommald, viseadministrerende direktør i Helse Sør-Øst, mente at de ansatte kunne være enige i mål for omstillingene.

– Men det kan bli uenigheter når det er snakk om virkemidler, sa hun.

Hun viste til at de har sett på hvordan man har gjort det i Stockholm, København og London. – Men det er ikke så lett å sammenligne helsetjenester på tvers av land når grunnleggende organisering er forskjellig, medga hun.

En tillitsvalgt mente at hovedstadsprosessen burde være en helt egen prosess, og ikke komme samtidig med omstillinger som skyldes budsjettsituasjonen i Helse Sør-Øst.

Ingrid Slettum Høyemork, avdelingsdirektør i Helse- og omsorgsdepartementet, sa at departementet under omstillingsprosesser la vekt på forutsigbarhet, informasjon, likeverdighet mellom partene og at handlingsrommet var innenfor den offentlige kulturen.

– Det er positivt i disse prosessene at de ansatte er så genuint opptatt av hva omstillinger betyr innholdsmessig for faglige muligheter og utvikling, og ikke bare kroner og øre, sa hun.

Forsvarlighet

De tillitsvalgte var også opptatt av lovens krav om forsvarlighet når man omstiller.

Olaug Villanger (t.v.), foretakstillitsvalgt for Overlegeforeningen på Rikshospitalet, og Aasmund Bredeli, foretakstillitsvalgt for Yngre legers forening på Ullevål universitetssykehus, diskuterer omstilling med Mari Trommald, viseadministrerende direktør i Helse Sør-Øst. Foto Cecilie Bakken

Flere lurte på om ikke Helsetilsynet kunne gå inn på eget initiativ underveis og sjekke effektene av at pasienttilbudet ble lagt om. Gorm Grammeltvedt i Helsetilsynet forklarte at det er sykehuseiers ansvar å legge opp til forsvarlig behandling, og at tilsynet ikke kan stå som garantist for at det ikke skjer uheldige hendelser.

– Vi er forsiktige med å gå generelt inn i omstillingsprosesser, men tar imot konkrete meldinger og følger opp dem, for eksempel at det meldes inn at pasienter dør på grunn av lengre ventetid. Ansatte bør følge linjen og si fra internt først. Tilsynet vil i møtene med ledere av virksomhetene understreke plikten til å vurdere helsefaglige konsekvenser, sørge for forsvarlighet i alle tjenestetilbud i virksomheten og skaffe oversikt over områder i virksomheten hvor det er fare for svikt, sa Grammeltvedt.

Han understreket at tilsynet også gjennomfører planlagte tilsyn, og da påpeker systemsvakheter.

Veileder for omstilling

Legeforeningen har nå utarbeidet en veileder ved omstillingsprosesser, som tar for seg den tillitsvalgte rolle. Veilederen blir sendt til alle tillitsvalgte, og i tillegg gjort tilgjengelig på Legeforeningens Internett-sider: www.legeforeningen.no

Cecilie Bakken

cecilie.bakken@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk

Barnelegenes vårmøte 2008

Norsk barnelegeforening inviterer til vårmøte i Fredrikstad 29.5. 2008. Det er åpnet for elektronisk påmelding via barnelegeforeningens nettsider. For program og påmelding, se: www.legeforeningen.no/?id=128021

Nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord

Sosial- og helsedirektoratet har publisert nye nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern. Retningslinjene omfatter også ivaretagelse av pårørende og etterlatte. Jan Emil Kristoffersen, leder i Allmennlegeforeningen sier det er positivt at nye retningslinjer nå foreligger.

Direktoratet mener at alle pasienter som kommer i kontakt med psykisk helsevern bør vurderes for selvmordsrisiko. Det er første gang nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern er laget, men dette er noe som lenge har vært etterspurt av helsetjenesten.

Les mer: www.legeforeningen.no/?id=135384

Voldtektsofre må få tilbud om sporsikring

– Voldtektsofre må slippe unødige bekymringer om sporsikring ved overgrep. Terskelen for å oppsøke helsepersonell må gjøres så lav som mulig, sier Torunn Janbu i en kommentar til at Voldtektsutvalget nylig kom med sin innstilling til justisministeren. Utvalget er opptatt av tiltak for å sørge for at terskelen for å anmelde voldtekt er lav. Ofre for overgrep må være sikret tilbud om forsvarlig og effektiv sporsikring uten unødig tidsspille, mener Legeforeningen. Systemet må legge til rette for at sporsikring kan gjennomføres uten at politiet nødvendigvis må være koblet inn. Torunn Janbu sier det er viktig å avklare hvilke instanser som skal ha ansvar for dette. Les mer: www.legeforeningen.no/?id=134941

Hilser initiativ mot snus velkommen

Legeforeningen er svært fornøyd med at Sylvia Brustad vil be EU-kommisjonen kreve kreftfaremerking på snuseskene. – Dette er et godt initiativ. Vi har arbeidet for å forebygge snusing i mange år, og å gjeninnføre kreftadvarselen på snusemballasje, er sentralt for det forebyggende arbeidet, sier Torunn Janbu. Inntil 2003 hadde Norge en advarsel på snusproduktene som sa at snus er kreftfremkallende og alvorlig helseskadelig. Som følge av et EU-direktiv ble advarselen endret til at snus «kan være helseskadelig og er avhengighetskapende». Gjennom samarbeidsorganisasjonen Tobakksfritt har Legeforeningen etterlyst en gjeninnføring av kreftfaremerkingen. Les mer: www.legeforeningen.no/?id=134925